E-kirje 78/2025 vp: oikeudenmukaisuutta digiympäristössä koskeva säädös (nk. DFA, Digital Fairness Act)

Euroopan komission julkinen kuuleminen

OIKEUSMINISTERIÖ
JUSTITIEMINISTERIET

Oikeudenmukaisuutta digiympäristössä koskeva säädöshanke

- Euroopan komissio on alustavasti ilmoittanut, että se julkaisee ehdotuksensa oikeudenmukaisuutta digiympäristössä koskevasta säädöksestä (Digital Fairness Act, DFA) syksyn 2026 aikana.
  - Vielä ei ole tietoa siitä, millaisessa muodossa ehdotus tulee olemaan.
- Komissio on heinäkuussa 2025 käynnistänyt asiasta julkisen kuulemisen, jonka määräaika päättyy 24.10.2025.
- Käsiteltävänä olevalla E-kirjeellä tarkoitus muodostaa Suomen kanta julkiseen kuulemiseen.

Julkisen kuulemisen sisältö

- Kuluttajansuojasääntelyä, jolla yritetään puuttua digiympäristössä ilmeneviin epäkohtiin.
- Kuuleminen on jaettu eri asiakokonaisuuksiin:

1. Pimeät käytännöt
2. Riippuvuutta aiheuttavat suunnitteluominaisuudet
3. Digitaalisten tuotteiden, kuten pelien, erityisominaisuudet
4. Sopimattomat personointikäytännöt
5. Sosiaalisen median vaikuttajien haitalliset käytännöt
6. Hinnoittelua koskeva sopimaton markkinointi
7. Digitaalisia sopimuksia koskevat ongelmat
8. Yksinkertaistamistoimenpiteet
9. Muut osa-alueet

Suomen kantoja E-kirjeessä – yleisiä näkemyksiä

- Suomi korostaa horisontaalista ja riittävän yleisluontoista kuluttajansuojasääntelyä.
- Viime vuosina on annettu varsin runsaasti digiympäristöön liittyvää sääntelyä; olisi tärkeää saada jo annetusta sääntelystä kokemuksia ennen kuin ehdotetaan uutta lainsäädäntöä.
- Suomi on huolissaan sääntelyn pirstaloitumisesta ja siitä, että sääntely sen runsauden ja yksityiskohtaisuuden vuoksi muodostaa hallitsemattoman kokonaisuuden niin kuluttajille, yrityksille kuin sääntelyn noudattamista valvoville viranomaisille → heikentää myös yritysten kilpailukykyä.
- Joiltakin osin tarvetta erityissääntelylle voi kuitenkin olla, esimerkiksi sääntelyä alaikäisten suojelemiseksi digiympäristössä.

Digitaaliset tuotteet (ml. pelit)

- **Digitaalisten tuotteiden** osalta Suomi kannattaa sitä, että alaikäisten suojaa digiympäristössä vahvistetaan; Suomi kuitenkin katsoo, että tämä tulisi toteuttaa ensisijaisesti yleissääntelyllä sen sijaan, että puututaan yhteen yksittäiseen alaan.
- Ikärajojen osalta Suomi katsoo, että yhteiseurooppalaisilla toimilla, kuten hyväksi havaittujen pelialan käytänteiden laajemmalla noudattamisella, voitaisiin parantaa merkitsemisen yhdenmukaisuutta ja sen noudattamista EU-alueella.
  - Iän todentamista koskevat ratkaisut eivät saa heikentää henkilötietojen suojaa
  - Kategorisen velvoitteen sijaan voisi arvioida käyttäjälle aiheutuvaa riskiä, johon iän vaatiminen perustuu
  - Tärkeää arvioida sitä, kenen vastuulla on varmistaa ikä
- Suomi katsoo, että on sinänsä kannatettavaa arvioida käytänteitä ja sääntelytarpeita, jotka koskevat virtuaalivaluuttojen (esimerkiksi pelien sisäiset valuutat) käyttö → on kuitenkin epävarmaa, onko virtuaalivaluutan arvon ilmaiseminen oikeassa valuutassa toimiva haittojen ehkäisykeino kaikissa tilanteissa.

Tiedonantovelvoitteiden karsiminen

- Suomi suhtautuu myönteisesti **lainsäädännön yksinkertaistamiseen ja päällekkäisyyksien poistamiseen**; Suomi pitää erityisen ongelmallisena jatkuvasti kasvavaa ennakkotiedonantovelvoitteiden määrää.
- Suomi katsoo, että komission esiin tuoma useita toistuvia liiketoimia saman palveluntarjoajan kanssa koskeva tietojen antamisvaatimusten keventäminen voisi olla kannatettavaa esimerkiksi silloin, kun vähäarvoisia liiketoimia tehdään toistuvasti lyhyen ajan sisään.

Kiitos

OIKEUSMINISTERIÖ
JUSTITIEMINISTERIET